Dosar 2a-472/23 judecătoria Edineț, sediul Briceni, judecător P.Dolghieri

Decizie

09 noiembrie 2023 mun. Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi

în componenţă:

Preşedintele şedinţei	Adriana Garbuz
Judecătorii	Iulia Grosu, Andrian Ciobanu
Grefierul	Roxana Iacubovscaia

examinând în şedinţă publică apelul declarat de Ursu Ruslan împotriva hotărîrii judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 23 ianuarie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Rusnac Natalia către Ursu Ruslan cu privire la modificarea cuantumului și modului de încasare a pensiei de întreținerea a copiilor minori,-

Constată:

Pretenţiile reclamantei:

La data de 01.12.2022 Rusnac Natalia s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Ursu Ruslan cu privire la modificarea cuantumului și modului de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocate, că ea s-a aflat în relaţii de căsătorie cu pîrîtul Ursu Ruslan de la data de 11.06.2006 pînă la 31.12.2014, cînd căsătoria a fost desfăcută. De la această căsătorie au doi copii minori - fiul *****, născut ***** şi fiul *****, născut la *****, care după desfacerea căsătoriei au rămas la educaţia şi întreţinerea sa.

Prin hotărîrea judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 05.06.2019 a fost admisă parţial acţiunea sa privind modificarea cuantumului pensiei de întreţinere a copiilor şi s-a încasat de la pîrîtul Ursu Ruslan în beneficiul său pensia pentru întreţinerea copiilor în sumă bănească fixă în mărime de cîte 800 lei pentru fiecare copil.

La data de 16.12.2021 ea a depus în judecătoria Edineţ, sediul Briceni o altă cerere de chemare în judecată împotriva pîrîtului Ursu Ruslan, prin care a solicitat modificarea pensiei de întreţinere a copiilor şi încasarea de la pîrît în beneficiul său a pensiei de întreţinere a fiului ***** în mărime de 1500 lei lunar şi a fiului ***** în mărime de 1200 lei lunar, precum şi a cheltuielilor suplimentare în mărime de 4950 lei.

Prin încheierea judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 01.03.2022 a fost confirmată tranzacţia de împăcare din 24.02.2022, încheiată între ea şi pîrîtul Ursu Ruslan şi s-a modificat pensia de întreţinere a copiilor, încasată în baza hotărîrii judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 05.06.2019, din suma bănească fixă în mărime de 800 lei lunar pentru fiecare copil, în suma de 30000 lei, anual pentru ambii copii, începînd cu data de 17.12.2021 şi pînă la atingerea majoratului de către copii, suma respectivă urmînd a fi achitată de către Ursu Ruslan pînă la data de 31 iulie, a fiecărui an.

Astfel, la moment, pîrîtul Ursu Ruslan este obligat la plata unei pensii de întreţinere în sumă bănească fixă în mărime de 30000 lei, anual, pentru doi copii, ceea ce constituie, suma de 1250 lei lunar pentru un copil. Însă, urmează de a se ţine cont de faptul că în perioada februarie 2022 - octombrie 2022 indicele preţurilor de consum a constituit 124,51 %, iar rata inflaţiei în aceiaşi

perioadă a constituit 24,51 %, ceea ce înseamnă că preţurile la mărfuri şi servicii s-au majorat cu 24,51 %.

În aceste condiţii pensia de întreţinere a doi copii minori, încasată de la pîrît în beneficiul său în temeiul tranzacţiei din 24.02.2022, confirmate prin încheierea judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 01.03.2022, a devenit vădit insuficientă pentru a asigura copiilor o întreţinere adecvată, chiar şi în cazul cînd ambii părinţi sunt obligaţi să contribuie în egală măsură la întreţinerea copiilor săi minori.

În această ordine de idei urmează a se menţiona că fiul *****, născut la ***** a devenit în anul curent elev la şcoala profesională din or. Briceni, din care motiv s-au majorat considerabil cheltuielile pentru întreţinerea acestuia.

La momentul actual pîrîtul Ursu Ruslan nu este angajat oficial în cîmpul muncii, dar are venituri nedeclarate suficiente pentru a asigura fiilor ***** şi ***** întreţinerea materială necesară. Ea, la rîndul său, nu are posibilitatea de a se angaja în prezent la un careva serviciu, deoarece are la întreţinere încă un copil minor în vîrstă de 4 ani, care are nevoie de îngrijire şi supraveghere permanentă. Ea nu are în proprietate careva bunuri imobile, inclusiv terenuri agricole şi nu practică nici o activitate de întreprinzător, deci nu dispune de alte surse de venit.

Totodată, consideră că pîrîtul Ursu Ruslan urmează a fi obligat să achite pensia de întreţinere a copiilor lunar, aşa cum este prevăzut de art.76 alin. (1) Codul familiei, care stipulează că ”...instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar...”. Modul de achitare a pensiei de întreţinere prevăzut în tranzacţia din 24.02.2022 şi confirmat prin încheierea judecătorească din 01.03.2022, adică o dată în an, lezează grav dreptul copiilor minori la o întreţinere materială adecvată din partea pîrîtului, deoarece această întreţinere urmează a satisface necesităţile zilnice a copiilor, urmînd a fi acordată în mod regulat şi în intervale de timp relativ mai reduse. În temeiul celor expuse şi pornind de la interesul primordial al copiilor, care au dreptul la un nivel suficient de asigurare materială, precum şi de la obligaţia părinţilor de a asigura copiilor săi o dezvoltare normală şi un trai decent, consideră necesară majorarea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiul *****, născut la *****, pînă la suma de 2000 lei lunar, iar pentru fiul *****, născut la *****, pînă la suma de 1700 lei lunar.

Reclamanta Rusnac Natalia a solicitat: 1.) Modificarea cuantumului pensiei de întreţinere a copiilor minori ***** şi *****, încasate de la Ursu Ruslan în beneficiul lui Rusnac Natalia prin încheierea judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 01.03.2022. 2) Încasarea de la Ursu Ruslan, în beneficiul lui, Rusnac Natalia, a pensiei pentru întreţinerea fiului *****, în sumă bănească fixă în mărime de 2000 (două mii) lei lunar, pînă la atingerea de către copil a majoratului sau pînă la schimbarea situaţiei materiale a părţilor. 3) Încasarea de la Ursu Ruslan, în beneficiul lui, Rusnac Natalia, a pensiei pentru întreţinerea fiului *****, în sumă bănească fixă în mărime de 1700 (una mie şapte sute) lei lunar, pînă la atingerea de către copil a majoratului sau pînă la schimbarea situaţiei materiale a părţilor. 4) Încasarea de la Ursu Ruslan în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 23 ianuarie 2023, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Rusnac Natalia împotriva lui Ursu Ruslan cu privire la modificarea cuantumului și modului de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori. S-a modificat cuatumul pensiei de întreținere a copiilor minori *****, născut la ***** și *****, născut la 11 octombrie 2008, stabilită prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 01

martie 2022, prin care s-a confirmat tranzacția de împăcare din 24 februarie 2022, încheiată între Ursu Ruslan și Rusnac Natalia. S-a încasat de la Ursu Ruslan, născut la *****, în beneficiul lui Rusnac Natalia, pensia de întreținere a copilului minor *****, născut la *****, - în sumă bănească fixă de 2000 (două mii) lei lunar, începînd cu data de 01 decembrie 2022 (data depunerii cererii de chemare în judecată) pînă la atingerea majoratului de către copil sau schimbării situației. S-a încasat de la Ursu Ruslan, în beneficiul lui Rusnac Natalia, pensia de întreținere a copilului minor ***** - în sumă bănească fixă de 1700 (una mie șapte sute) lei lunar, începînd cu data de 01 decembrie 2022 (data depunerii cererii de chemare în judecată) pînă la atingerea majoratului de către copil sau schimbării situației. S-a încasat de la Ursu Ruslan, în beneficiul lui Rusnac Natalia, cheltuielile de judecată în sumă de 2000 (două mii) lei, pentru asistența juridică. S-a încasat de la Ursu Ruslan, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 (una sută cincizeci) lei.

Solicitarea apelantului:

La data de 01 februarie Ursu Ruslan a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii instanței de fond, iar la data de 12 iunie 2023 a depus apel motivat. Consideră hotărîrea neîntemeiată. Solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărîrii cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată, și/sau încetarea procesului în temeiul art.265 alin.(2) CPC cu încasarea a 1/3 din venitul oficial al pîrîtului Ursu Ruslan a pensiei de întreținere în favoarea copiilor minori conform certificatului din salariu.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului apelantul Ursu Ruslan a invocat următoarele:

Indică apelantul, că hotărîrea instanței de fond este adoptată cu încălcarea dreptului la apărare a reclamantului-asistență juridică nu a putut fi acordată de către avocatul Filip Igor prin mandatul anexat la materialele cauzei, cauza fiind examinată în lipsa avocatului care a solicitat despre imposibilitatea prezenței în ședință.

Apelantul consideră, că hotărârea face imixiune într-o tranzacție de împăcare între părţi confirmată prin încheierea 2-1211/21 prin care a fost întărită o tranzacție vizînd încasarea pensiei de întreținere în favoarea copiilor minori între părțile - Ursu Ruslan şi Rusnac Natalia. Conform prevederilor art. 265 lit.b) CPC procesul urma a fi încetat deoarece între părți existînd deja o tranzacție adoptată în aceleaşi temeiuri, pe când - instanța de fond prin Hotătîrea 2-1300/22 din 23/01/2023 a făcut o imixiune într-un act de justiție deja înfăptuit –încheierea 2-1211/21 depășind atribuțiile instanței de judecată, astfel sînt în faţa unei justiţii viciate care face imixiune ilegală în actul judecătoresc deja înfăptuit, mai mult este încălcat dreptul pîrîtului de a prezenta probe şi a se apăra în faţa instanței - la materialele cauzei a fost anexat certificatul de salariu al pîrîtului Ursu Ruslan - care este angajat în câmpul muncii şi deţine o sursă de venit oficială în RM - astfel pensia de întreținere urma a fi calculată şi incasată conform prevederilor art.74, 75 şi/sau 76 ale Codului Familiei, adică 1/3 pentru ambii copii din salariul pîrîtului Ursu Ruslan.

Art.62 alin.(4) prevede faptul că părinții poartă răspundere pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copiilor. De către instanța de fond este interpretat eronat faptul și apreciate abuziv circumstanțele cauzei, şi anume, faptul provocării gradului de invaliditate a copilului minor de către conducătorul auto Bostana Inga care prin tamponare de pieton a copilului minor a comis infracţiunea constatată prin sentință, față de care Rusnac Natalia nu a înaintat pretenții materiale în interesele copilului minor, deoarece neoficial a încasat o sumă fabuloasă și a tăinuit acest fapt, iar acum pretinde că are de îngrijit copilul minor invalid, de fapt

acționînd în detrimentul interesului copilului minor invalid şi fiind culpabilă de producerea invalidității copilului minor, nu solicită încasarea pensiei de întreținere față de persoana vinovată - Bostan Inga, ci față de pîrîtul Ursu Ruslan.

Temeiul încasării constituie altul decăt cel prevăzut de Codul familiei în baza prevederilor legale - art. 74, 75 şi 76 - care prevăd expres temeiurile şi cuantumurile încasării pensiei de întreţinere a copiilor minori – astfel instanța de fond face uz de putere în privinţa Pîrîtului Ursu Ruslan şi majorează cuantumul pensaiei de întreţinere fără a avea un temei legal–constatînd doar din afirmațiile reclamantei că Pîrîtul nu are o sursă de venit legală în RM şi chiar şi în acest caz – majorează fără a avea un temei juridic cuantumul pensiei de întreținere, punînd pe spatele tatălui toată povata întreținerii, necîtînd la faptul că ambii părinți au obligații părintești egale.

Prin referința depusă la data de Rusnac Natalia se solicită respingerea apelului înaintat de Ursu Ruslan cu menținerea hotărîrii instanței de fond fără modificări.

La ședința instanței de apel, avocatul Filip Igor în interesele lui Ursu Ruslan a solicitat să fie admisă cererea de apel pe motivele invocate.

Intimata Ruslan Natalia a solicitat să fie respins apelul înaintat cu menținerea hotărîrii instanței de fond fără modificări.

Apelantul Ursu Ruslan fiind legal citat la ședința de judecată nu s-a prezentat, Colegiul în conformitate cu prevederile art.379 CPC a considerat posibil de examinat cauza în lipsa părților legal citate.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind părțile prezente, judecînd apelul, studiind materialele dosarului, Colegiul civil consideră necesar de a admite apelul declarat şi de a modifica hotărîrea contestată din următoarele considerente:

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.b) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe.

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

În conformitate cu art.130 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din cererea de chemare în judecată și din materialele cauzei s-a constatat, că reclamanta Rusnac Natalia s-a aflat în relații de căsătorie cu pîrîtul Ursu Ruslan din 11.06.2006 pînă la 31.12.2014, fapt confirmat prin certificatul de divorţ, anexat la prezenta cauză.

Din căsătorie la data de ***** s-a născut copilul comun, fiul *****, iar la data de ***** s-a născut fiul comun ***** (f.d.7-8).

S-a mai constatat în şedinţa de judecată, că copiii minori - fiul ***** şi fiul ***** se află la educaţia şi întreţinerea reclamantei Rusnac Natalia, fapt care se confirmă, atît prin declaraţiile reclamantei, pîrîtului cît și prin adeverinţa nr. 2320 din 08.11.2022, eliberată de către primăria s. Cotiujeni, r-nul Briceni (f.d.9).

Totodată, potrivit certificatului nr. 2321 din 08.11.2022, eliberat de către primăria s. Cotiujeni, r-nul Briceni, reclamanta Rusnac Natalia este locuitoare permanentă a satului Cotiujeni şi actualmente nu este angajată în cîmpul muncii, deoarece are la întreţinerea sa un copil minor Sternioală Ilia, născută la 01 august 2018 și un copil, fiind invalid de gradul II, care are nevoie de ajutor şi supraveghere permanentă (f.d.9-10).

Prin încheierea judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 01.03.2022 a fost confirmată tranzacţia de împăcare din 24.02.2022, încheiată între Rusnac Natalia şi Ursu Ruslan și s-a modificat pensia de întreţinere a copiilor, încasată în baza hotărîrii judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 05.06.2019, din suma bănească fixă în mărime de 800 lei lunar, pentru fiecare copil, în suma de 30000 lei anual pentru ambii copii, începînd cu data de 17.12.2021 şi pînă la atingerea majoratului de către copii, suma respectivă urmînd a fi achitată de către Ursu Ruslan pînă la data de 31 iulie a fiecărui an (f.d.3-5).

La data de 01.12.2022 Rusnac Natalia a depus în instanţa de judecată prezenta cererea de chemare în judecată împotriva lui Ursu Ruslan, în care a solicitat modificarea cuantumului și modului de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori.

Prin hotărârea judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 23 ianuarie 2023, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Rusnac Natalia împotriva lui Ursu Ruslan cu privire la modificarea cuantumului și modului de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori. S-a modificat cuatumul pensiei de întreținere a copiilor minori *****, născut la ***** și *****, născut la 11 octombrie 2008, stabilită prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 01 martie 2022, prin care s-a confirmat tranzacția de împăcare din 24 februarie 2022, încheiată între Ursu Ruslan și Rusnac Natalia. S-a încasat de la Ursu Ruslan, născut la *****, în beneficiul lui Rusnac Natalia, pensia de întreținere a copilului minor *****, născut la *****, - în sumă bănească fixă de 2000 (două mii) lei lunar, începînd cu data de 01 decembrie 2022 (data depunerii cererii de chemare în judecată) pînă la atingerea majoratului de către copil sau schimbării situației. S-a încasat de la Ursu Ruslan, în beneficiul lui Rusnac Natalia, pensia de întreținere a copilului minor ***** - în sumă bănească fixă de 1 700 (una mie șapte sute) lei lunar, începînd cu data de 01 decembrie 2022 (data depunerii cererii de chemare în judecată) pînă la atingerea majoratului de către copil sau schimbării situației. S-a încasat de la Ursu Ruslan, în beneficiul lui Rusnac Natalia, cheltuielile de judecată în sumă de 2000 (două mii) lei, pentru asistența juridică. S-a încasat de la Ursu Ruslan, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 (una sută cincizeci) lei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond în partea sumei încasate, avocatul Filip Igor în interesele lui Ursu Ruslan a înaintat prezenta cerere de apel, solicitînd să fie admisă cererea de apel, casarea hotărîrii, prin care acțiunea înaintată să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Analizînd probele reţinute de prima instanţă întru argumentarea concluziei sale, Colegiul civil ajunge la concluzia, că cererea de apel înaintată de Ursu Ruslan urmează a fi admisă, hotărîrea

instanței de fond modificată cu micșorarea sumei încasate pentru întreținerea copilului minor ***** de la 2000 lei la 1600 lei și a copilului minor ***** de la 1700 lei la 1600 lei, reieșind din următoarele considerente:

În cererea de apel înaintată, apelantul Ursu Ruslan invocă, că nu este de acord cu modificarea cuantumelor sumelor pensiei de întreținere și încasată în mărime de 2000 lei pentru copilul minor ***** și 1700 lei pentru copilul minor *****, solicitînd modificarea sumei cu titlu de pensie de întreținere, urmînd a fi încasată în mărime de 1/3 din venitul oficial al acestuia, salariul.

Instanţa de apel consideră oportun de a reitera în prezenta speţă prevederile art.58 alin.(1) Cod familiei, potrivit căruia părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

În conformitate cu art. 74 alin. (1) Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

Potrivit art.110 Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luînd în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

Starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).

Sintagma alte circumstanţe importante, stipulate la finalul normei disputate, extinde sfera de aplicare a art.110 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex.:chestiuni de ordin medical).

De dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pot beneficia, în egală măsură, ambii părinţi, în dependenţă de starea materială şi familială a acestora, fiind suficientă în acest sens, întrunirea cel puţin a uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situaţiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esenţială, sarcina aprecierii respective aparţinând în exclusivitate instanţei competente să o examineze.

În prezenta acțiune civilă Rusnac Natalia a invocat, că suma achitată cu titlu de pensie de întreținere în baza încheierii judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 01.03.2022 este insuficientă pentru întreținerea copiilor minori ținînd cont de creșterea permanentă a prețurilor la produsele și mărfurile necesare pentru întreținerea copiilor, solicitînd să fie modificată prin majorarea acesteia.

Potrivit practicii judiciare uniforme în cazul litigiilor privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, se va lua în considerare, ca circumstanţă stabilită, informaţia prezentată de Biroul Naţional de Statistică despre valoarea minimului de existenţă pentru un copil.

Din actele cauzei rezultă copilul minor *****, născut la data de 11.06.2006, la momentul depunerii cererii de chemare în judecată a devenit elev la școala profesională din or. Briceni, la fel acest copil este invalid de gradul II, avînd o afecțiune din copilărie, din care motiv s-a majorat considerabil cheltuielile pentru întreținerea acestuia.

La fel și copilul comun ***** avînd vîrsta de 16 ani, are și el nevoie de un trai decent, instanța de fond corect a modificat cuantumul pensiei de întreținere, însă după părerea instanței de apel

majorarea sumelor încasate depășește esențial o jumătate din valoareea minimului de existență a copiilor, apelantul invocînd că nu are posibilități financiare de a depăși acest cuantum.

Instanța de apel reține, că pe site-ul statistica.md este informația referitor la minimul de existență pe categorii de populație doar pentru semestru II din anul 2022, care indică la faptul că în această perioadă minimul de existență pentru copii cu vârsta cuprinsă între 7-17, în republică, a constituit 2855 lei, din ce rezultă că fiecare părinte ar trebui să contribuie la întreținerea unui copil cu vârsta până la 17 ani cu minim 1427,50 lei.

Analizând datele statistice privind minimul de existență, este evident că cuantumul acestuia este în permanentă creștere de la o perioadă la alta, ceea ce raportat la speță, implică cheltuieli mai mari pentru asigurarea nivelului minim pentru întreținere a copilului.

Aceasta se confirmă prin informația statistică privind indicele preţurilor de consum, potrivit căreia în perioada februarie 2022 - octombrie 2022 indicele prețurilor de consum a constituit 124,51%, preţurile medii de consum au crescut de circa 1,2 ori, iar rata inflaţiei în perioada februarie 2022 - octombrie 2022 a constituit 24,51%.

Instanța de nivelul întîi a dispus majorarea sumei pensiei de întreținere pentru copilul minor ***** de la 1250 lei la 2000 lei lunar, iar copilul minor ***** de la 1250 la 1700 lei, Colegiul consideră sumele încasate prea mari, deaceea ajunge la concluzia, că hotărârea urmează a fi modificată prin micșorarea sumelor încasate de prima instanță.

Colegiul civil notează că cuantumul stabilit de Biroul Național de Statistică este unul orientativ și nu obligatoriu. Or, această sumă reflectă minimul de existență, însă cheltuielile reale de întreținere a unui copil sunt mult mai mari, deaceea solicitarea reclamantei/intimatei Rusnac Natalia privind majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori este întemeiată, doar că nu în mărimea sumei solicitate.

Având în vedere vârsta copiilor, Colegiul civil consideră necesar de a dispune micșorarea sumei dispuse spre încasare cu titlu de pensie de întreținere a copilului ***** de la 2000 lei la 1600 lei și a copilului minor ***** de la 1700 lei la 1600 lei lunar.

În conformitate cu prevederile art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15.12.1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Prin prisma art.3 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Articolul 18 alin.(1) al Convenției internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, prevede că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Colegiul civil ține să menționeze faptul, că normele de drept naţional şi internaţional stabilesc, că răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor

care au în grijă copiii le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Instanța de apel accentuiază, că cuantumul pensiei de întreținere în mărime de 1600 lei pentru fiecare copil este stabilit exclusiv în interesul superior al copiilor minori ***** și *****, părinții căreia trebuie să contribuie la asigurarea lor a unui nivel de trai decent.

Colegiul civil notează, că suma de 1600 lei cu titlu de pensie de întreținere pentru fiecare copil, poate fi modificată, la cererea părților, în cazul schimbării situației materiale sau familiale a părților.

Prin cererea de apel, tatăl copiilor Ursu Ruslan a prezentat informație că este angajat în cîmpul muncii, solicitînd să fie încasată pensia de întreținere cîte 1/3 din venitul oficial al acestuia, Colegiul consideră acest argument neîntemeiat, or, în ședința de judecată a instanței de fond, Ursu Ruslan a fost prezent, careva informație ce ține de angajarea sa într-o funcție nu a fost prezentată, în ședința de judecată a instanței de fond acesta a fost deacord să achite pensie de întreținere în baza încheierii judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 01.03.2022.

Alte argumente de achitare a pensiei de întreținere din salariul pe care Ursu Ruslan îl primește nu au fost prezentate, argumentul dat neavînd nici un motiv probator. În cadrul procesului în instanța de fond, Ursu Ruslan a declarat că nu este angajat oficial în cîmpul muncii (f.d.29, verso).

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond Ursu Ruslan afirma, că contribuie material la creșterea și educarea copiilor, însă instanța de fond corect a apreciat critic această poziție, or, acesta nu a prezentat nici o probă concludentă și pertinentă, ce ar demonstra nemijlocit acordarea unui sprijin material copiilor minori ***** și *****, fiind obligația acestuia prevăzută de art. 74 Codul familiei al RM.

În ședința de judecată și în cererea de apel Ursu Ruslan a declarat, că nu participă la reabilitarea copilului minor *****, fiind invalid de gradul II, deoarece în accidentul rutier, în rezultatul căruia acesta a devenit invalid, el nu este vinovat, ci mama Rusnac Natalia care nu a supravegheat copilul și nu a acționat în interesele copilului în raport cu persoane vinovată de producerea accidentului.

În susținerea poziției sale Ursu Ruslan a prezentat, copia adeverinței eliberată de directorul interimar al Școlii Profesionale Briceni din 03.01.2022 potrivit căreia, ***** este elev al Școlii Profesionale or. Briceni, la meseria mecanic auto de la 01.09.2022 pînă la 30.06.2024, fiind asigurat cu bursă lunară în mărime de 420 lei. ***** s-a prezentat la Şcoală pentru depunerea actelor împreună cu tatăl său, Ursu Ruslan Ivan. Elevul frecventează regulat şcoala, este activ, nu are nevoie de supraveghere permanent, tatăl se implică în activitatea fiului. În acest sens Colegiul ține să menționeze că acesta este obligat, să participe la educația copiilor săi și să asigure copiilor săi minori, un trai decent, ţinînd cont în primul rînd de interesele copiilor.

Or, reieșind din prevederile legale citate mai sus, în coroborare cu cele internaționale, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copiilor săi minori.

Prin prisma prevederilor legale citate supra, atît tata, cît și mama copiilor au obligații egale de întreținere zilnică a fiecărui copil, din ce considerente Ursu Ruslan este obligat, prin lege, să întrețină pe toți copiii săi minori, în mod egal, fără a prejudicia interesele unuia din ei.

Mai mult ca atît, Ursu Ruslan fiind apt de muncă, are posibilitate să se angajeze la serviciu pentru a acorda o întreținere demnă fiecărui copil.

Argumentele invocate de pîrîtul/apelant Ursu Ruslan că pensia de întreținere a copiilor urmează a fi încasată în cotă parte din salariu colegiul le respinge. Or, conform acestui certificat, acesta nu este angajat la un loc de muncă permanenbt, certificatu fiind eliberat în luna iunie

2023, confirmă angajarea acestuia din luna ianuarie pînă în luna aprilie 2023. Iar încasarea unei pensii de întreținere a copiilor în cuantum de 1/3 din acest salariu nu ar asigura un minim de existență copiilor. Prin urmare acest argument al apelului este declarativ, fără niciun suport probatoriu, iar, întreținerea copiilor minori urmează a fi una zilnică, regulată, pentru a crea acestora un trai decent, ci nu periodică.

În conformitate cu art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit prevederilor art. 94 alin.(1) din CPC, instanța judecătorească obligă partea pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional celor respinse din pretențiile reclamantului.

Potrivit art. 96 alin. (1) CPC al RM , instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Iar, potrivit alin. (1^1) cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În partea cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică în mărime de 2000 lei, (f.d.13), instanţa de fond corect a reţinut faptul că, urmează a fi încasate din contul pîrîtului în beneficiul reclamantei Rusnac Natalia.

Astfel, conform bonului de plată seria QL nr. 098401 din 29 noiembrie 2022, reclamanta Rusnac Natalia a suportat cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 2000 lei, sumă ce urmează să fie compensată de către pîrîtul Ursu Ruslan.

Cu referire la de taxa de stat, de la care reclamanta a fost scutită prin lege, la depunerea prezentei cereri de chemare în judecată, instanța de fond corect a stabilit că conform art. 96 alin. (1) CPC al RM, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei civile date, ținînd cont de faptul că pîrîtul/apelant Ursu Ruslan are la întreținere trei copii minori, nu este oficial angajat în cîmpul muncii, instanța corect a considerat oportun prin prisma art. 85 alin. (4) CPC al RM, de a-l scuti parțial pe pîrîtul/apelant Ursu Ruslan, de la plata taxei de stat, cu încasarea sumei de 150 lei în beneficiul statului.

Analizînd hotărîrea contestată în raport cu circumstanţele cauzei, instanţa de apel ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Ursu Ruslan, de a modifica hotărîrea judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 23 ianuarie 2023.

În conformitate cu art.385 lit. b) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi, -

Decide:

Se admite cererea de apel declarată de Ursu Ruslan.

Se modifică hotărîrea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 23 ianuarie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Rusnac Natalia către Ursu Ruslan cu privire la modificarea cuantumului și modului de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori, prin

micșorarea cuantumului pensiei de întreținere încasat de la Ursu Ruslan în beneficiul Nataliei Rusnac pentru întreținerea copilului minor ***** de la 2000 lei la 1600 lei lunar și a copilului minor ***** de la 1700 lei la 1600 lei lunar.

În rest hotărîrea se menţine.

Decizia este definitivă, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicare prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele şedinţei Adriana Garbuz

Judecătorii Iulia Grosu

Andrian Ciobanu